

Psykologforeningen fordømmer angrepene på sivilbefolkningen og den medisinske nøytraliteten i Gaza

Israels brutale krigføring, og vedvarende og stadig mer alvorlige brudd på folkeretten i etterkant av terrorangrepet fra Hamas i oktober 2023, har ført til enorme menneskelige lidelser, ruinert infrastruktur og ødelagt helsetjenesten i Gaza. FNs spesialrapportør betegner situasjonen som et pågående folkemord og etnisk rensing av de okkuperte palestinske områdene. Det må stoppes.

Krigen har utløst en dyp humanitær katastrofe som hardest rammer barna som utgjør nær halvparten av befolkningen. Den fysiske og psykiske lidelsen disse barna påføres er av et omfang som ikke kan formidles med ord. Psykologforeningen mener de katastrofale lidelsene som påføres de sivile er en vanære i vår tid.

Vi ser systematiske brudd på den medisinske nøytraliteten fra staten Israel, og er bekymret over at grove menneskerettsbrudd og brudd på folkeretten ikke får konsekvenser fra det internasjonale samfunnet. Vi ser også med avmakt og fortvilelse på at det internasjonale rettssystemet som skal verne mennesker og sikre menneskerettigheter, blir ignorert.

Retten til trygg helsehjelp i krig står på spill. Alle mennesker har rett til helsehjelp uavhengig av tro, etnisk bakgrunn, nasjonalitet, politisk tilknytning og seksuell orientering. Gaza blir definert som det farligste stedet i verden å drive hjelpearbeid. De gjentatte angrepene på helsepersonell og helsetjenesten og de systematiske bruddene på den medisinske nøytraliteten i den pågående krigen i Gaza, er uakseptable. Folkerettens Genève-konvensjoner må respekteres.

Psykologforeningen vil jobbe for en felles resolusjon på vegne av europeiske psykologer om helsearbeidere og menneskerettigheter i krig. Psykologer har som helsepersonell medisinsk nøytralitet, og alle pasienter skal møtes med respekt.

Psykologforeningen er enige med Den norske kirke om at det som nå utspiller seg, ikke bare ødelegger det palestinske folket og framtiden deres, men også undergraver staten Israels demokrati og moralske integritet.

Behovet for humanitær intervensjon fra verdenssamfunnet er påtrengende og akutt. I et utbombet Gaza med utbredt sult, mangel på fungerende sykehus og enorme lidelser, vil det trenge et reparasjonsarbeid av krigstraumer blant flere generasjoner av Gazas 2,4 millioner innbyggere som vi ikke kommer til å se omfanget av før krigen stopper.

Psykologforeningen ber om:

- At mat, rent vann, medisiner, helsepersonell og alle andre former for humanitær hjelp slippes uhindret inn i Gaza og når fram til sivilbefolkningen. Psykologforeningen ber norske myndigheter om å jobbe for at all akutt humanitær bistand og helsehjelp til sivilbefolkningen på Gaza, også psykologisk behandling og psykososial støtte, slipper til.
- At norske myndigheter intensiverer arbeidet for fred med alle tilgjengelige politiske og økonomiske virkemidler. Dette inkluderer at myndighetene bør vurdere ulike former for sanksjoner som ellers blir brukt i møte med brudd på internasjonal rett.

- At partene legger til rette for at det gjennomføres uavhengige undersøkelser av opplysninger om grove brudd på menneskerettighetene og internasjonal humanitær rett, inkludert angrep på helsepersonell, sykehus og annen helseinfrastruktur, samt misbruk av slik infrastruktur til militære formål. Vi ber også om at partene samarbeider med uavhengige tredjeparter i dette arbeidet.
- Psykologforeningen oppfordrer også myndighetene til å fortsette å jobbe for en varig våpenhvile med humanitær tilgang til hele Gazastripen og Vestbredden, og at gisler frigis. I tillegg jobbe for det langsiktige, diplomatiske arbeidet for fred i regionen sammen med tredjeland, og slik bidra til gjenoppbyggingen av Gaza, inkludert gjenoppbygging av hjemmene til den fordrevne befolkningen og støtte til deres rett til å vende tilbake med trygghet og verdighet.

Psykologforeningens sentralstyre, 19. juni 2025.